

23. DOKUMENTUM

HAILÉ SZELESSZIE BESZÉDE AZ OLASZ—ETIÓP DIPLOMÁCIAI KAPCSOLATOK HELYREÁLLÍTÁSA ALKALMÁBÓL

Addisz Ababa, 1951. szeptember 7.

*Forrás: Selected Speeches of His Imperial Majesty Haile Selassie First,
1918—1967.*

Addis Ababa, 1967. pp. 90–91.

– részlet –

*

Azok után, hogy a világ népei, szeretett népünket is beleértve, oly sok megpróbáltatáson és viszontagságon mentek keresztül, úgy üdvözljük Önöket udvarunkban, mint Olaszország különleges küldötteit, akik azért érkeztek, hogy megvitassuk a két ország közti diplomáciai kapcsolatok helyreállítását.²⁰⁹ Tudatában vagyunk annak a ténynek, hogy ittélük egyben a jószándék és a barátság gesztusa Udvarunk felé, és Etiópiába való látogatásuk jelzi egy országaink közti hosszú és tragédiákkal teli kapcsolat időszakának végét.

Mi, a magunk részéről, teljes mértékben kivettük a részünket szeretett népünk szenvedéseiből, ugyanakkor mindig tudatában voltunk annak, hogy Olaszország népe éppen úgy a fasiszta önkény áldozata volt. Bennünket ezért mindig a keresztény megbocsátás vezérelt és ösztönzött, és ennek szellemében, Birodalmunkba történő visszatérésünk történelmi pillanatától kezdve, felszólítottuk hűséges népünket, hogy fogadja el, méltányolja és védje meg azokat az olaszokat, akik úgy döntöttek, hogy életüket köztünk élék le. Az Önök honfitársainak ezrei, akik máig itt maradtak, és akik részt

²⁰⁹ A két ország 1936-ban szakította meg diplomáciai kapcsolatait, bár még ezután is zajlottak titkos tárgyalások annak érdekében, hogy Hailé Szelasszié anyagi ellenszolgáltatás fejében mondjon le a trónról. Etiópia végül 1941-ben brit segítséggel szabadult fel az olasz megszállás alól. A második világháborút követően 1947. február 10-én írták alá a békeszerződést Párizsban. Olaszország jóvátételre kötelezték, de az Etiópiában elkövetett háborús bűnökért soha, senkit nem vontak felelősségre. Bahru, i. m. p. 166. és Pankhurst, Richard: *War Crimes*. In: Addis Tribune, 1999. okt. 22. 1944 után Etiópia fokozatosan az Egyesült Államok katonai szövetségese lett (csapataival részt vett a koreai háborúban), s így tulajdonképpen egy „táborba” került Olaszországgal. Miután az ENSZ 1950-ben megszületett döntése értelmében Eritreát föderatív formában Etiópiához csatolták, semmi akadálya nem maradt a diplomáciai kapcsolatok helyreállításának.

vesznek nemzeti életünkben, a tanui annak, hogy kérésünket népünk meghallgatta és elfogadta.²¹⁰

Nem kívánunk semmi mást, csak békét és azt a lehetőséget, hogy a fejlődés útján nyugodtan és akadály nélkül juthassunk előre. Egy olyan nép képviselőiként üdvözöljük Önöket udvarunkban, amelyet — szeretnénk hinni — ugyanezek az eszmék vezérelnek, és amely határozottan elutasítja a múlt és a jövő minden agresszív politikáját. (...)

Fordította: Szélinger Balázs

Hailé Szelasszié a Népszövetség Közgyűlése előtt,
1936. június 30.

²¹⁰ Ugyanúgy, mint az 1896-os aduai csatát követően II. Menelik, Hailé Szelasszié is megtiltotta népének a bosszút. Mindkét háborút követően jelentős számú olasz maradt Etiópiában.

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Adamthwaite, Anthony P.: *The Making of the Second World War*. London, 1979².
- Bahru Zewde: *A History of Modern Ethiopia, 1855–1974*. Addis Ababa, 1991.
- Churchill, W. S.: *A második világháború*. I. kötet. Bp., 1989.
- Farago, Ladislav: *Abyssinia on the Eve*. London, 1935.
- Fikru Gebrekidan: *The Italo-Ethiopian War and the Racial Controversy over Japan*.
In: Addis Tribune, 1999. június 11.
- II. Haraszti Éva: *Szerződésszegők. Az angol–német flottaegyezmény, 1935*. június.
Bp., 1972.
- Marcus, Harold G.: *A Preliminary History of the Tripartite Treaty of December 13, 1906*. In: *Journal of Ethiopian Studies*, vol. II. No. 2. (1964) pp. 21–40.
- Marcus, Harold G.: *The Life and Times of Menelik II. Ethiopia 1844–1913*.
Lawrenceville (New Jersey), 1995.
- Marcus, Harold G.: *Haile Sellassie I: The Formative Years, 1892–1936*.
Lawrenceville (New Jersey), 1995.
- Mengele Ferenc: *A Népszövetség jogi és politikai rendszere*. Bp., 1927.
- Ormos Mária: *Franciaország és a keleti biztonság, 1931–1936*. Bp., 1969.
- Ormos Mária: *Háború Etiópia földjén*. Bp., 1970.
- Ormos Mária: *Mussolini*. Bp., 1987.
- Pankhurst, Richard: *A Social History of Ethiopia*. Addis Ababa, 1990.
- Pankhurst, Richard: *War Crimes*. In: Addis Tribune, 1999. október 22.
- Parliament Debates, House of Commons, vol. 305. (1935).
- Perham, Margery: *The Government of Ethiopia*. London, 1941.
- Sandford, Christine: *Ethiopia under Haile Selassie*. London, 1946.
- Seife-Mikael Araya: *Die politische und soziale Entwicklung Äthiopiens vom Ende des Ersten Weltkrieges bis zur Restauration (1941)*. Marburg, 1974.
- Société des Nations, *Journal Officiel*. 1935–1936.
- Szélinger Balázs: „A Tengely kovácsai” Magyarország és az olasz–etióp konfliktus, 1935–1936. In: *Diákköri Dolgozatok (Szeged)*, vol. I. No. 1. (1999), pp. 64–104.
- Taylor, A. J. P.: *A második világháború okai*. Bp., 1998.
- Ullendorff, Edward (ed.): „My Life and Ethiopia's Progress” *The Autobiography of Emperor Haile Sellassie I*. Oxford, 1977.